

ZİRAİ KAZANÇ ELDE EDEN MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ REHBERİ

Ayrıntılı Bilgi İçin;

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

**2020 Yılına Ait Beyannamenizi
1-31 Mart 2021 Tarihleri Arasında
Defter Beyan Sisteminden Vermeyi
Unutmayınız.**

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Şubat/2021

Yayın No: 388

GİRİŞ	5
1. ZİRAİ FAALİYETE İLİŞKİN KAVRAMSAL BİLGİLER	5
1.1. Zirai Faaliyet, Zirai İşletme, Çiftçi, Mahsul.....	5
1.2. Zirai Kazanç ve Diğer Gelir Unsurlarıyla Olan İlişkisi.....	7
2. ZİRAİ KAZANCIN VERGİLENDİRME ESASLARI	8
2.1. Tevkifat Yoluyla Vergilendirme.....	8
2.2. Gerçek Usulde Vergilendirme.....	10
2.3. Zirai Kazanç Mükelleflerinin, Yanında Çalıştırdıkları İşçilere Ödenen Ücretin Vergilendirilmesi.....	11
3. ZİRAİ KAZANCIN GERÇEK USULDE VERGİLENDİRİLMESİNDE DİKKATE ALINACAK İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ ÖLÇÜLERİ	12
3.1. Arazi Üzerinde Yapılan Zirai Faaliyetlerde İşletme Büyüklüğü Ölçüleri.....	12
3.2. Arazi Üzerinde Yapılmayan Zirai Faaliyetler ile Kara ve Su Avcılığında İşletme Büyüklüğü Ölçüleri.....	13
4. ZİRAİ KAZANCIN TESPİTİ	13
4.1. Zirai İşletme Hesabı Esasına Göre Hasılat.....	14
4.1.1. Zirai İşletme Hesabı Esasında İndirilecek Giderler.....	15
4.1.2. Zirai İşletme Hesabı Esasında Hasılattan İndirilemeyecek Giderler.....	17
4.2. Zirai Kazancın Bilanço Esasına Göre Tespiti.....	17
5. ZİRAİ KAZANÇLARA İLİŞKİN İSTİSNA, İNDİRİM VE TEŞVİKLER	17
5.1. Vergiden Muaf Çiftçiler.....	17
5.2. Teşvik İkramiyesi.....	18
5.3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası.....	18
5.4. Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi.....	19
5.5. Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Kapsamında Düzenlenen Ürün Senetlerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlarda İstisna.....	21
5.6. Çeşitli Kurumlarca Verilen Avans, Kredi, Sübvansiyon Gibi Teşviklerden Yararlanma..	21

6. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ VE GELİRİN TOPLANMASI.....	22
7. ZARARLARIN KÂRLARA TAKAS VE MAHSUBU.....	22
8. YILLIK BEYANNAMEYE DÂHİL EDİLEN KAZANÇ VE İRATLARDAN.....	23
YAPILACAK İNDİRİMLER.....	23
9. TEVKİF YOLUYLA KESİLEN VERGİLERİN MAHSUBU VE İADESİ.....	26
10. 2020 TAKVİM YILI GELİRLERİNE UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ.....	27
11. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ.....	27
12. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE ŞEKLİ.....	28
13. BEYANNAMEYE EKLENECEK BİLDİRİM VE BELGELER.....	29
14. BEYANNAME VERMEYENLERE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR.....	30
15. ZİRAİ KAZANCIN VERGİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEKLER.....	30

GİRİŞ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticari kazanç, zirai kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2020 yılında zirai kazanç elde eden gerçek kişilerin vergilendirilmesine yönelik olarak; gerçek kişilerce icra edilmekte olan zirai faaliyete ilişkin kavramsal bilgiler, vergileme esasları, tevkifat uygulaması, işletme büyüklüğü ölçüleri, kazancın tespiti, indirilebilecek ve indirilemeyecek giderler, istisnalar, indirimler, kazancın beyan edilip edilmeyeceği, beyan edilmesi durumunda hangi şartlar altında beyan edileceği, beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi gibi konular hakkında bilgiler yer almaktadır.

1. ZİRAİ FAALİYETE İLİŞKİN KAVRAMSAL BİLGİLER

1.1. Zirai Faaliyet, Zirai İşletme, Çiftçi, Mahsul

Zirai faaliyet: Arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve islah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiatın istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin üretimini, avlanmasını, avcılarını ve yetiştiricilerini tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden çeşitli şekillerde faydalanılmasını ifade eder.

Bazı nebat ve hayvan çeşitlerinde üretimin doğrudan doğruya arazi üzerinde yapılmaması zirai faaliyetin niteliğini değiştirmez.

Aşım yaptırmak maksadıyla erkek damızlık beslenmesi, çiftçiye ait her türlü ziraat makina ve aletlerinin başka çiftçilerin zirai üretim işlerinde çalıştırılması da zirai faaliyetlerden sayılır.

Zirai işletmelerde ücretli durumuna girmeksizin çalıştırılan çiftçilerce bizzat yapılan sulama, süt sağımı, meyve toplanması, kavaklıklarda dikim, kesim, toplama, taşıma, gibi hizmetler de zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak kabul edilir.

Satışların dükkân ve mağaza açılarak yapılması halinde, mahsullerin dükkân ve mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar zirai faaliyet sahasında kalır. Çiftçiler tarafından doğrudan doğruya zirai faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerini yönetmek için açılan yazıhaneler, faaliyetleri bu konu ile sınırlı kalmak şartıyla dükkân ve mağaza sayılmaz.

Ürünlerin internet ortamında satışı; bu yerlerin elektronik işyeri olarak işyeri tanımı kapsamına girmesi nedeniyle ticari faaliyet olarak değerlendirilecek ve bu faaliyet sonucu elde edilen gelirin de Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hükümleri çerçevesinde vergiye tabi tutulması gerekecektir.

Çiftçiler mahsullerini bir dükkân veya mağaza açarak sattıklarında, mahsullerin dükkân veya mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar zirai faaliyettir. Ancak dükkân veya mağazaya geldikten sonraki safhalar ise ticarî faaliyet kapsamında değerlendirilir. Çiftçilerin özellikle zirai faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerini idare maksadıyla açtıkları yazıhaneler, dükkân veya mağaza sayılmaz. Buradaki faaliyetlerde zirai faaliyet kapsamında değerlendirilir.

Zirai makine ve aletlerinin zirai işletmeye dâhil bulunması, yani çiftçiler tarafından bizzat kendi zirai faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilmiş olmaları halinde, kendi zirai faaliyet ve işletmesinin kapasite ve büyüklüğüne bakılmaksızın, bu araçların diğer çiftçilerin zirai üretim işlerinde çalıştırılması zirai faaliyet kapsamında değerlendirilmektedir.

Çiftçilerin zirai işletmeleri ile tarımsal alet ve makinelerini kiraya vermeleri veya bunları el emekleri ile birleştirmek suretiyle yaptıkları hizmetler, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak kabul edilmektedir.

Zirai işletme: Zirai faaliyetlerin, içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme denir.

Bir çiftçiye veya ortaklığa ait olup aynı köy sınırları içinde veya birbirine bitişik arazi üzerinde bulunan veya üretim şartlarına göre birbirine bağıllık ve beraberlik arz eden işletmeler tek işletme sayılır.

Çiftçi: Zirai işletmeleri işleten gerçek kişilere (adi şirketler dâhil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar çiftçi denir.

Gelir Vergisinden Muaf Çiftçi: Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler, bahse konu hizmetlerine münhasır olmak kaydıyla gelir vergisinden muaftır.

Mahsul: Zirai faaliyetler neticesinde üretilen maddelere mahsul denir.

1.2. Zirai Kazanç ve Diğer Gelir Unsurlarıyla Olan İlişkisi

Zirai Kazanç: Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında:

- Mal ve hakların, zirai işletmeye dâhil bulunması halinde, söz konusu mal ve hakların kiraya verilmesi sonucu elde edilen gelirler, zirai kazanç olarak vergilendirilecektir.
- Zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin sadece üründen pay alan arazi sahiplerinin gelirleri gayrimenkul sermaye iradı olarak vergilendirilecektir.
- Gerçek usulde vergiye tâbi çiftçilerin ziraî üretimde kullandıkları gayrimenkullerin, iktisap tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazancı olarak vergilendirilecektir.
- Ticari veya zirai bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girilmemesi karşılığında elde edilen hasılat arazi kazanç olarak vergilendirilecektir.
- Çiftçi sayılmayanlar ile çiftçi olmakla beraber zirai faaliyetleriyle ilgili olmayan zirai makine ve aletlerini başka çiftçilerin zirai üretim işlerinde çalıştıranların, bu faaliyetlerinden elde edilen gelirleri ticari kazanç olarak vergilendirilecektir.
- Çiftçiye ait olmakla beraber zirai işletmeye dâhil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticari kazanç esaslarına göre vergilendirilir.

Kollektif şirketlerle adi veya eshamlı komandit şirketler zirai faaliyetle iştigal etseler dahi çiftçi sayılmazlar. Zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerin ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının şirket karından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç olarak vergiye tabi tutulmaktadır.

Anonim ve limited şirketler, zirai faaliyette bulunsalar da çiftçi sayılmayacakları gibi bunların kazançları kurum kazancı olarak vergilendirilecektir.

2. ZİRAİ KAZANCIN VERGİLENDİRME ESASLARI

Zirai kazançlarda genel vergilendirme şekli tevkifat usulü olup gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin defter tutmasına gerek yoktur. Gerçek usulde vergilendirilen çiftçilerin, kural olarak işletme hesabı esasına göre 'çiftçi işletme defteri' tutması gerekmekte beraber, isteğe bağlı olarak bilanço esasına göre de defter tutulabilir.

2.1. Tevkifat Yoluyla Vergilendirme

Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir.

Vergi kesintisi yoluyla vergilendirme, gerçek usule tabi olmayan çiftçiler açısından aynı zamanda nihai bir vergileme niteliğindedir. Çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler.

Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

Gelir vergisi kesintisi oranları farklı zirai ürün ve hizmetler için farklı tespit edilmiştir.

Tevkifat oranları (2009/14592 sayılı B.K.K uyarınca);

- Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için yapılan ödemelerden %2 (ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda %1),
- Diğer zirai mahsuller için yapılan ödemelerden %4 (ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda %2),
- Zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetlerden %4,
- Orman İdaresine veya Orman İdaresine karşı taahhütte bulunan kurumlara yapılan, ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, orman ürünlerinin toplanması, taşınması ve benzeri hizmetlerden %2,
- Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ve alternatif ürün ödemeleri için %0,

olarak tespit edilmiştir.

Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan tevkifat sorumlularınca nakden veya hesaben bir ödeme yapılması halinde, yapılan ödemelerden (avans olarak ödenenler dâhil) gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmekte olup, tevkif edilen gelir vergileri; gerçek usulde gelir vergisine tabi olan çiftçilerce verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir vergisinden (ilgili zirai kazancın beyannameye dâhil edilmesi kaydıyla) mahsup edilebilecek olup, gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler yönünden ise nihai vergileme olarak kalacaktır.

Bir çiftçinin;

- Gerçek usulde vergilendirilmeyen (tevkifat yoluyla vergilendirilen) başka çiftçilere,
- Vergi mükellefi olmayan tüketicilere,
- Kazancı basit usulde tespit olunan ticaret erbaplarına,

zirai ürün satması veya zirai hizmet sunması halinde gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

Zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler, zirai ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapmak zorunda olduklarından, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesine göre yapacakları tevkifatla ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini, bağlı buldukları vergi dairesine tevkifatın yapıldığı ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verebilirler.

Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

2.2. Gerçek Usulde Vergilendirme

Çiftçilerden;

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 54'üncü maddesinde yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşanların,
- Bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca sahip olanların,
- On yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olanların,
- Ziraat gruplarının birkaç tanesi içine giren zirai faaliyetlerin bir arada yapılması halinde, en fazla iki gruba ait işletme büyüklükleri bu gruplar için tespit olunan hadlerin yarısını aşanların,
- Gerek şahsi işletmesi gerekse dâhil bulunduğu ortaklıklar müstakilen işletme büyüklüğü ölçüsünün altında kaldığı halde, kendisine ait işletmenin ve ortaklıklardaki payların toplamı bu ölçüyü aşanların,
- Kendi isteğiyle gerçek usulde vergilendirilmek isteyenlerin,

kazançları gerçek usulde tespit olunarak vergilendirilir.

Aile reisi ile birlikte yaşayan eş ve velayet altındaki çocuklara ait işletmeler ile ortaklık halindeki işletmelerde işletme büyüklüğü toplu olarak dikkate alınır.

Ortaklıklarda, ortaklığın birden fazla işletmeye ilgili olması veya işletmelerin ayrı ayrı mahallerde bulunması durumu değiştirmez. Payları toplamı ölçüleri aşmayan diğer ortaklar tevkifat yoluyla vergilendirilirler. Yarıcılık ortaklık sayılır.

Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilirler.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 54'üncü maddesinde yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler.

2.3. Zirai Kazanç Mükelleflerinin, Yanında Çalıştırdıkları İşçilere Ödenen Ücretin Vergilendirilmesi

Gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin yanında günlük, mevsimlik veya sürekli olarak çalışan işçilere ödenen ücretler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu nedenle, ücretler için gelir vergisi kesintisi yapılmasına ve gider pusulası gibi belge düzenlenmesine, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmesine gerek yoktur.

Ancak gerçek usulde vergilendirilen çiftçilerin yanında çalıştırılan işçilere ödenen ücret üzerinden; gelir vergisi kesintisi yapılması, ücret bordrosu veya gider pusulası düzenlenmesi ve muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Zirai işletmelerde ücretli durumuna girmeksizin çalıştırılan çiftçilerce bizzat yapılan sulama, süt sağımı, meyve toplanması, kavaklıklarda dikim, kesim, toplama, taşıma, gibi hizmetler de zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak kabul edilir ve düzenlenecek olan gider pusulasında %4 oranında stopaj yapılır. Esnaf muafılığı kapsamında verilen hizmetler ise %10 oranında stopaja tabiidir.

3. ZİRAİ KAZANCIN GERÇEK USULDE VERGİLENDİRİLMESİNDE DİKKATE ALINACAK İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ ÖLÇÜLERİ

Zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak ölçüler aşağıda yer almaktadır.

3.1. Arazi Üzerinde Yapılan Zirai Faaliyetlerde İşletme Büyüklüğü Ölçüleri

GRUPLAR	BÜYÜKLÜKLER
1'inci grup	Hububat ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı taban arazide 900, kıraç arazide 1.700 dönüm
2'nci grup	Bakliyat, afyon, susam, keten, kendir ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 1.000 dönüm
3'üncü grup	Ayçiçeği ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 950 dönüm
4'üncü grup	Pamuk ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 400 dönüm
5'inci grup	Çeltik ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 300 dönüm
6'ncı grup	Pancar ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 300 dönüm
7'nci grup	Patates, soğan, sarımsak ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 200 dönüm
8'inci grup	Çay ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 150 dönüm (Mahsul verebilecek hale gelmeyenler hariç)
9'uncu grup	Tütün ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 200 dönüm
10'uncu grup	Sebze ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 200 dönüm
11'inci grup	Sera ve çiçekçilik ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 8 dönüm
12'nci grup	Kavun ve karpuz ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 300 dönüm
13'üncü grup	Meyve verebilecek hale gelmiş fındık ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 250 dönüm
14'üncü grup	Meyve verebilecek hale gelmiş bağ ve incir ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 250 dönüm
15'inci grup	Meyve verebilecek hale gelmiş antep fıstığında 2.500 ağaç
16'ncı grup	Meyve verebilecek hale gelmiş zeytinliklerde 4.500 ağaç
17'nci grup	Meyve verebilecek hale gelmiş narenciyede 1.500 ağaç
18'inci grup	Meyve verebilecek hale gelmiş elmada 2.000 ağaç
19'uncu grup	Muz ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 30 dönüm
20'nci grup	Meyve verebilecek hale gelmiş kayısıda 2.000 ağaç
21'inci grup	Meyve verebilecek hale gelmiş armut, kiraz, vişne, şeftalide 2.000 ağaç
22'nci grup	Diğer meyve ve ürün ziraatında ekili arazinin yüzölçümü toplamı 100 dönüm, yer fıstığı 350 dönüm (Meyve ve ürün verebilecek hale gelmeyenler ile palamut hariç)
23'üncü grup	Büyükbaş hayvan sayısı 150 adet (İş hayvanları ile iki yaşından küçük, büyükbaş hayvanlar hariç)
24'üncü grup	Küçükbaş hayvan sayısı 750 adet (Bir yaşından küçük, küçükbaş hayvanlar ile kümes hayvanları hariç)

3.2. Arazi Üzerinde Yapılmayan Zirai Faaliyetler İle Kara ve Su Avcılığında İşletme Büyüklüğü Ölçüleri

GRUPLAR	BÜYÜKLÜKLER
1'inci grup	Deniz ve iç su balıkları yetiştiriciliği; - Denizlerdeki sınırları belirlenebilen üretim alanlarında yapılan balık yetiştiriciliğinde (ağ kafes vb.) 750 m ² - İç su balıkları yetiştiriciliğinde sınırları belirlenebilen havuz (beton, toprak vb.), göl, gölet ve baraj gölleri gibi üretim alanlarında 900 m ²
2'nci grup	Denizlerde yapılan balık avcılığında toplam tekne boyu 20 metre
3'üncü grup	Aricılık ziraatinde kovan sayısı 500 adet
4'üncü grup	İpek böcekçiliği ziraatinde kutu sayısı 500 adet

Cumhurbaşkanı, bu ölçüleri gerekli gördüğü bölgeler için yıllık olmak kaydıyla arazi ve ürün türlerine göre beş katına kadar artırmaya veya kanuni hadden az olmamak üzere yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu şekilde tespit olunan ölçüler, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren yürürlüğe girer.

Yukarıda bahsedilen meyveli ve meyvəsiz ağaçlarda meyve ve ürün verebilecek hale gelme durumu başlangıcı ile işletme büyüklüğü gösterilmeyen zirai faaliyetlerde işletme büyüklüğü ölçüsü Tarım, Orman ve Hazine ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken tespit edilir.

4. ZİRAİ KAZANCIN TESPİTİ

Zirai işletme hesabı esasına göre zirai kazanç, hesap dönemi içinde para ile tahsil edilen veya alacak olarak tahakkuk eden hasılat ile ödenen veya borçlanılan giderler arasındaki olumlu farktır.

Zirai kazancın işletme hesabı esasına göre tespitinde; hesap dönemi başındaki zirai mahsullerin değeri giderlere, hesap dönemi sonundaki mahsullerin değeri ise hasılatla eklenmelidir.

Çiftçiler, işletme hesabı esasında kazançlarını tespit etmek istemeleri durumunda Vergi Usul Kanunu'nun 213'üncü maddesine göre "Çiftçi İşletme Defteri" tutmak zorundadır. Bu durumda işletme defterinin sol tarafına giderler, sağ tarafına ise hasılat yazılır.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin 01/01/2019 tarihinden itibaren kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına, bu kayıtlardan mükelleflerin defterlerinin elektronik olarak oluşturulması ve saklanmasına, vergi beyannameleri, bildirim ve dilekçelerin elektronik olarak verilebilmesine, elektronik ortamda belge düzenlenebilmesine imkân tanıyan ve bu kapsamda olan mükelleflerin Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanında yer alan diğer bilgilerini mükellefin bilgisine sunan Defter Beyan Sistemini kullanmaları zorunludur. Defter Beyan Sisteminin uygulanmaya başlanmasından sonra mükellefiyet tesis ettiren ve söz konusu Sistemi kullanmak zorunda olan mükellefler, kendileri veya aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği kişiler aracılığıyla işe başlama bildirimini verdiği günü izleyen yedinci iş günü mesai saati sonuna kadar gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapacaklardır.

Söz konusu başvuru işe başlama bildirimini verdiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna kadar **www.defterbeyan.gov.tr** adresi üzerinden de yapılabilecektir. Sisteme, İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda ya da vergi dairesi aracılığıyla alınan "kullanıcı kodu" ve "şifre" bilgileri ile **www.defterbeyan.gov.tr** adresi üzerinden giriş yapılabilecektir. Sistem üzerinden gelir ve gider kayıtları elektronik ortamda gerçekleştirilebilecek, defterler bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda oluşturulabilecek, saklanabilecek ve beyannameler hazırlanarak onaylanabilecektir. Defter Beyan Sistemi'ni meslek mensubu aracılığıyla kullanan mükellefler de Sistemi, herhangi bir işlem yapmadan bilgilenme amacıyla görüntüleme yapmak suretiyle kullanabileceklerdir.

4.1. Zirai İşletme Hesabı Esasına Göre Hasılat

Zirai işletme hesabı esasına göre hasılat aşağıda yazılı unsurlardan oluşur:

- Ewelki yıllardan devredilenler de dâhil olmak üzere üretim yapılan, satın alınan veya başka suretlerle elde edilen her türlü zirai mahsullerin satış bedelleri (Primler, risturnlar ve benzerleri dâhil),

- Ziraat makina ve aletlerinin başka çiftçilerin zirai üretim işlerinde çalıştırılması karşılığında alınan bedeller (Para yerine herhangi bir tüketim maddesi veya üretim vasıtası alınması halinde alınan madde veya vasıtaların emsal bedeli hasılat sayılır),
- Gider yazılan değerlerin satılması halinde bunların satış bedelleri (Zirai faaliyette kullanılmak üzere, satın alınan gübre, yem, ilaç gibi bazı maddelerin kullanılmasından vazgeçilmesi veya ihtiyaç fazlası olması gibi nedenlerle satışı yapılanların satış bedelleri hasılat yazılır),
- Mahsullerin elde edilmesinden önce veya sonra hasara uğramalarından dolayı alınan sigorta tazminatları,
- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin (zirai üretimde kullanılan gayrimenkuller hariç) satılması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 328'inci maddesine göre hesaplanan hasılat (sabit kıymet satış karı).

Zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetlere ilişkin olarak esnaf muafılığından yararlananlara yapılacak ödemeler için gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu ödemelerin kazancı gerçek usulde tespit edilmeyen çiftçilere yapılması halinde de gider pusulası düzenlenmesi (Bu çiftçilerden zirai ürün alınması durumu hariç) uygun görülmüştür.

4.1.1. Zirai İşletme Hesabı Esasında İndirilecek Giderler

Zirai işletme hesabı esasına göre giderler aşağıda yazılı unsurlardan oluşur:

- İşletme ile ilgili olarak tohum, gübre, fide, yem, ilaç ve benzeri maddelerin sağlanması için yapılan giderler,
- Satılmak üzere satın alınan hayvanların, zirai mahsullerin ve diğer maddelerin bedelleri,
- İşletmelerde çalıştırılanlara ücret, prim ve diğer adlarla hizmet karşılığı yapılan ödemeler,

- İşçilerin iâşe, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri,
- Zirai tesisat, makina, aletler ve taşıtların çalıştırılması ve bakımı için yapılan giderler (Yakıt, yağ, elektrik, yedek parça vesaire) ve tamir giderleri,
- Vergi Usul Kanunu'na göre ayrılan amortismanlar,
- Kira ve ücret karşılığı kullanılan üretim araçları için yapılan ödemeler,
- Zirai kazancın elde edilmesi ve idamesi için yapılan genel giderler;
 - İşletme için alınan ve işletme için harcanan borç paraların faizleri,
 - İşletme ile ilgili olmak şartı ile ödenen aynı vergi, resim ve harçlar,
 - İşletme ile ilgili ve yapılan işin önemi ve genişliği ile orantılı seyahat ve ikamet giderleri (Seyahat maksadının gerektiği süreye uygun olmak üzere),
 - İşletme ile ilgili olarak ödenen kira bedelleri,
 - Genel mahiyetteki çeşitli giderler.
- İşletme ile ilgili olmak şartıyla, sözleşmeye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar,
- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin (Zirai istihsalde kullanılan gayrimenkuller hariç) satılması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 328'inci maddesine göre hesaplanan zararlar,
- İşletmeye dâhil olup, aynı zamanda kişisel ve ailevi ihtiyaçlar için de kullanılan taşıtların amortismanlarının tamamı ile giderlerinin yarısı,
- İşletmede üretilip de tohum, yem ve başka suretlerle kullanılan zirai ürünlerin emsal bedelleri,
- Gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden, gerçek usulen geçenlerin önceki yıllardan devreden ürünlerinin ortalama maliyet bedeli.

4.1.2. Zirai İşletme Hesabı Esasında Hasılatın İndirilemeyecek Giderler

Gelir Vergisi Kanunu'nun 41'inci maddesinde yazılı gider kabul edilmeyen ödemeler hasılatın indirilemez. Ancak, işletmede üretilen mahsullerden teşebbüs sahibi ile eşi ve velayet altındaki çocukları tarafından tüketilenler hariçtir.

4.2. Zirai Kazancın Bilanço Esasına Göre Tespiti

Bilanço esasında zirai kazancın tespiti, işletmedeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerlerinin kıyaslanması yoluyla yapılır.

Zirai kazancın bilanço esasına göre tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 56, 57 ve 58'inci maddelerinde yer alan (hasılat sayılan unsurlar, indirilecek giderler ve indirilemeyecek giderler) hükümler göz önünde tutularak, ticari kazancın bu husustaki hükümleri uygulanacaktır.

Bilanço esasında defter tutmak için kanunla belirlenmiş bir sınır bulunmamaktadır. Çiftçilerin, bilanço esasında defter tutmak istediklerini yazı ile vergi dairesine bildirmeleri gerekmektedir. Yazı ile yapılacak talep, müteakip vergilendirme dönemi başından, yeni işe başlayanlarda ise işe başlama tarihinden itibaren hüküm ifade edecektir.

Bilanço esasını kabul edenler iki yıl geçmedikçe bu usulden dönemezler.

Zirai kazançlar açısından, çiftçilerin yatırım indiriminden yararlanabilmeleri için, bilanço esasına göre defter tutmaları zorunludur.

5. ZİRAİ KAZANÇLARA İLİŞKİN İSTİSNA, İNDİRİM VE TEŞVİKLER

5.1. Vergiden Muaf Çiftçiler

Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler, bahse konu hizmetlerine münhasır olmak kaydıyla gelir vergisinden muaftır.

5.2. Teşvik İkramiyesi

İlim ve fenni, güzel sanatları, tarımı, hayvan yetiştirilmesini ve memleket bakımından faydalı olan diğer işleri ve faaliyetleri teşvik maksadıyla verilen ikramiyeler ve mükâfatlar gelir vergisinden istisnadır.

Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ile alternatif ürün ödemelerinin ve diğer destekleme ödemelerinin Gelir Vergisi Kanunu'nun 56'ncı maddesi hükmü gereğince hasılat olarak değerlendirilmesi ve verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerine dâhil edilmesi gerekmektedir. Zirai kazançların vergilendirilmesinde de temel vergileme usulü "hasılat üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergileme" olduğundan, söz konusu ödemelerin tevkifata tabi tutulması gerekmektedir.

5.3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla **29** (yirmi dokuz) yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının yıllık **75.000** Türk lirasına kadar olan kısmı aşağıdaki şartlar dahilinde gelir vergisinden istisna tutulmaktadır.

İstisnadan yararlanılabilmesi için;

- Mükelleflerin işe başlamayı kanuni süresi içerisinde bildirmeleri,
- İşte bilfiil çalışılması ya da işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz),
- Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması hâlinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi kapsamındaki şartları taşıması,

- Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
- Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması, gerekmektedir.

Bir vergilendirme döneminde yıllık 75.000 TL istisna tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda, istisnadan yararlanılamayan tutar ertesi yıla devredilemez.

5.4. Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olan uyumlu mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir vergisinden indirilir.

Söz konusu indirimden faydalanmak için belirlenen şartlar, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre mükelleflerin;

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.),
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla, yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması (Ödemenin, ilgili mevzuatı gereği istenilen bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmiş olması koşuluyla, vergi kanunları gereği doğan iade alacaklarından mahsuben yapılmış olması ve indirimden yararlanıldıktan sonra söz konusu iade alacağı tutarının mahsuben ödemesi talep edilen vergi borcu tutarının altına düşmesi hâlinde, eksik ödenmiş duruma gelen vergilerin mahsuben ödenmek istenilen tutarın %10'unu aşmaması kaydıyla, eksik ödenmiş vergiler dolayısıyla veya vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması hâlinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.).

Ayrıca, vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

gerekir.

Hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1.500.000 Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

5.5. Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Kapsamında Düzenlenen Ürün Senetlerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlarda İstisna

10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen bu kazançlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi kapsamında tevkifat yapılmaz.

Münhasıran bu kazançlar için gelir vergisi mükelleflerince yıllık beyanname verilmez, bu kazançlar verilecek beyannamelere dâhil edilmez.

5.6. Çeşitli Kurumlarca Verilen Avans, Kredi, Sübvansiyon Gibi Teşviklerden Yararlanma Hakkı

Gelir Vergisi Kanunu'nun 53'üncü maddesinde "Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belge alma verme, saklama ve ibraz yükümlülüklerine uymayan çiftçiler, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen avans, kredi, sübvansiyon, prim gibi ayni ve nakdi destek unsurlarından yararlanamazlar. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usuller, ilgili kuruluşların görüşleri de alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak çiftçilerin avans, kredi, sübvansiyon, prim gibi ayni ve nakdi destek unsurlarından yararlanabilmeleri için ilgili mevzuatlarının yanı sıra Vergi Usul Kanunu'nun belge düzenine ilişkin yükümlülüklerine uymaları ve çiftçi belgesi almaları gerekmektedir.

Bir takvim yılı içinde zirai faaliyeti ile ilgili olarak iki kez Vergi Usul Kanunu'nun belge düzenine ilişkin yükümlülüklerine uymadığı tespit edilen ve bu tespitleri kesinleşen çiftçiler, izleyen takvim yılı başından itibaren bir yıl boyunca destek unsurlarından yararlanamayacaklardır. Ayrıca çiftçilerin sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığının tespit edilmesi ve bu tespitin kesinleşmesi halinde de bu yaptırım aynı süre ile uygulanır.

6. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ VE GELİRİN TOPLANMASI

Gelir Vergisi Kanunu'nda sayılan gelir unsurlarından bir takvim yılı içinde elde edilen kazanç ve iratlar, aksine hüküm olmadıkça, mükellefler tarafından yıllık beyanname ile beyan edilir. Beyan edilmesi gereken gelirlerin yıllık beyannamede toplanarak beyan edilmesi zorunludur.

Zirai faaliyette bulunan ve zirai kazançları gerçek usulde vergilendirilmekte olan mükellefler, söz konusu faaliyetlerinden dolayı kazanç elde etmemiş olsalar bile yıllık beyanname vermek zorundadırlar. Beyannameye dahil edilmesi zorunlu olan başka gelir unsurlarının da bulunması halinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 85 ve 86'ncı maddelerinde belirtilen esaslara ve söz konusu gelirlerin beyanına ilişkin özel hükümlere göre işlem yapılması gerekmektedir.

Örneğin; zirai kazancının yanında mesken kira geliri elde eden mükelleflerden, zirai kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar, mesken kira gelirlerine tanınan istisnadan (2020 yılı gelirleri için 6.600 TL) faydalanamayacakları gibi istisna haddinin altında kalan mesken kira gelirlerini de gerçek usulde tespit edilen zirai kazançları dolayısıyla verecekleri yıllık gelir vergisi beyannamesine dâhil edeceklerdir.

7. ZARARLARIN KÂRLARA TAKAS VE MAHSUBU

Gelirin toplanmasında gelir kaynaklarının bir kısmından hasıl olan zararlar (Gelir Vergisi Kanunu'nun 80'inci maddesinde yazılı diğer kazanç ve iratlardan doğanlar hariç) diğer kaynakların kazanç ve iratlarına mahsup edilir.

Buna göre;

• Zarar olarak mahsup edilecek olanlar:

- Diğer kazanç ve iratlar dışındaki kazanç ve iratlardan doğan zararlar,
- Yurt dışındaki faaliyetten doğan zararlar (İlgili ülkedeki denetim elemanlarınca rapora bağlanmalıdır.).

• Zarar olarak mahsubu yapılamayacak olanlar:

- Diğer kazanç ve iratlardan doğan zararlar,
- Menkul ve gayrimenkul sermaye i ratlarında, sermayede meydana gelen eksilmeler.

Tam mükellefiyete tabi kişiler, yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarını, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve raporun aslı ve tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde mahsup edebileceklerdir.

Türkiye'de mahsup edilen yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi halinde, Türkiye'de beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsuptan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de gelir vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazanç ve iratlardan mahsup edilmez.

Geçmiş yıllarda oluşan ve mahsup edilemeyen zararların cari yıl kazançlarından mahsubu mümkündür. Arka arkaya 5 yıl içinde mahsup edilmeyen zarar bakiyesi takip eden yıllara devredilemez. Envantere dâhil olmayan gayrimenkullerin satışından doğan zararların mahsubu mümkün değildir.

8. YILLIK BEYANNAMEYE DÂHİL EDİLEN KAZANÇ VE İRATLARDAN YAPILACAK İNDİRİMLER

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ilişkin indirimler, Gelir Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilmiştir. Gelir Vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlere aşağıda belirtilen indirimlerin yapılabilmesi için yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplanmasında beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınacaktır.

Yıllık beyannameden indirim konusu yapılabilecek hususlar şunlardır:

- Hayat/şahıs sigorta primleri,
- Eğitim ve sağlık harcamaları,
- Beyan edilecek gelirden sınırlı olarak indirilebilecek bağış ve yardımlar ile tamamı indirilebilecek bağış ve yardımlar,
- Sponsorluk harcamaları,
- 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım indirimi,
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışlar,
- İktisadi işletmeler hariç Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar,
- Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların indirimi,
- Türkiye'den yurt dışı mukim kişi ve/veya kurumlara verilen hizmetlerden sağlanan kazançlara ilişkin indirim,
- Korumalı iş yeri indirimi,
- Bireysel katılım yatırımcısı indirimi,

- Diğer Kanunlara göre tamamı indirilecek bazı bağış ve yardımlar şöyledir;
 - 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 2457 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'na göre bağış ve yardımlar,
 - 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu'na göre yapılan bağış ve yardımlar,
 - 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun kapsamında kurulan idareye yapılan her türlü nakdî ve ayni bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamaları,
 - 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'a göre yapılan bağış ve yardımlar.

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınır.

9. TEVKİF YOLUYLA KESİLEN VERGİLERİN MAHSUBU VE İADESİ

Beyannamede gösterilen gelire dâhil kazanç ve iratlardan Gelir Vergisi Kanunu'na göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir, mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olursa aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade edilir.

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsubu ve kalan kısmın iadesine ilişkin düzenlemeler 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde yer almaktadır.

429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 99 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirküleri ile vergi kanunları gereği iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben talep edilecek iadelere ilişkin başvuru dilekçeleri ve bilgi girişleri, İnternet Vergi Dairesindeki "Gelir/Kurumlar Vergisi İade İşlemleri " bölümünden alınmaktadır.

Beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükelleflerinin iade talepleri "Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS)" kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu olmayan mükellefler ise iadelerini kâğıt ortamında vergi dairesine dilekçe vererek de talep edebilirler.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sisteminde iadeye esas alınacak GEKSİS Kontrol Raporunun oluşabilmesi için iade talep eden mükellefler tarafından "Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi (GEKSİS)" yapılmalı ve standart iade talep dilekçesi verilmelidir. İade talepleri, İnternet Vergi Dairesi şifresi kullanılmak suretiyle mükellefler veya mükelleflerce yetkilendirilecek serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir vasıtası ile elektronik ortamda gönderilebilir.

Ayrıntılı açıklamaların yer aldığı Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi Kılavuzu ve Sık Sorulan Sorulara https://intvrg.gib.gov.tr/GEKSIS_Kilavuz.pdf adresinden ulaşılabilir.

10. 2020 TAKVİM YILI GELİRLERİNE UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ

Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2020 yılında elde edilen ve yıllık beyanname ile beyan edilen gelir toplamına aşağıda yer alan vergi tarifesi uygulanarak gelir vergisi hesaplanır:

Gelir vergisine tabi gelirler;	
22.000 TL'ye kadar	%15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	%20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL (ücret gelirlerinde 180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL), fazlası	%27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL (ücret gelirlerinde 600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL), fazlası	%35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL (ücret gelirlerinde 600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL), fazlası	%40
oranında vergilendirilir.	

11. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin hiçbir hadle sınırlı olmaksızın yıllık gelir vergisi, katma değer vergisi, gelir geçici vergisi (zirai kazanç mükellefleri hariç) ve muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu bulunmaktadır.

Zirai kazanç kapsamında vergiye tabi olan mükelleflerin gelir geçici vergi beyannamesi verme ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Buna göre; ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri; **2020** takvim yılına ilişkin olarak, **1-31 Mart 2021** tarihleri arasında verebilecekleri yıllık gelir vergisi Beyannamesini, elektronik ortamda göndereceklerdir.

Defter Beyan Sistemi kapsamındaki mükelleflerin, sistemi kullanmaya başladıkları dönemden itibaren tüm beyannamelerini sistem üzerinden göndermeleri gerekmektedir.

Gelir unsurlarından birinden, bir kaçından veya tamamından bir takvim yılı içinde elde edilen kazanç ve iratlardan beyan edilmesi gerekenlerin, yıllık beyannamede toplanarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bu mükelleflerin takvim yılı içinde;

- Memleketi terk etmesi halinde, memleketi terkten önceki 15 gün içinde,
- Ölümü halinde, ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde vefat eden kişi namına varislerce,

yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyanda bulunması gerekmektedir.

Ölüm halinde, kıst döneme ait beyanname verme süresinin son günü 02.08.2016 tarihi ve sonrası olması durumunda beyannamenin elektronik ortamdan (e-beyanname sisteminden) gönderimi mümkün bulunmaktadır.

Gelir vergisi, mükellefin ikametgâhının bulunduğu yer vergi dairesince tarh edilir.

12. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE ŞEKLİ

2020 yılı kazançlarına ilişkin olarak verilecek yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin **Mart ve Temmuz** aylarında iki eşit taksit olmak üzere;

- Birinci taksitin, damga vergisi ile birlikte **31 Mart 2021** tarihine kadar,
- İkinci taksitin ise **2 Ağustos 2021** (31 Temmuz 2021 resmi tatile rastladığından) tarihine kadar,

ödenmesi gerekmektedir.

Memleketi terk ve ölüm gibi mükellefiyetin kalkmasını gerektiren durumlarda, beyan üzerine tarh edilen vergiler beyanname verme süreleri içinde ödenecektir.

Gelirlerinin büyük bir kısmını zirai kazanç teşkil eden mükellefler hakkında lüzum görülen hallerde iki taksitten fazla olmamak üzere, belli üretim bölgeleri ve ziraat ürünlerine göre özel ödeme zamanları tayin etmeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, yıllık beyannamelerinde, zirai kazançları ile birlikte başka kaynaklardan (193 sayılı Kanununun 2'nci maddesinde sayılan diğer kaynaklardan) elde ettikleri kazanç ve iratlarını bildirecek çiftçilerden, bu toplam gelir içindeki zirai kazançları %75 ve daha yüksek nispette olanlar için ödeme zamanları Kasım ve Aralık ayı olarak belirlenmiştir. Bu durum dışında kalan çiftçilerin ödeme zamanları Mart ve Temmuz ayları olarak belirlenmiştir.

Verginizi Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet adresinde yer alan anlaşmalı bankalardan ve tüm vergi dairelerimizden ödeyebilirsiniz.

13. BEYANNAMEYE EKLENECEK BİLDİRİM VE BELGELER

Sadece zirai kazançlarını beyan eden mükellefler Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesine:

- Ayrıntılı Bilanço ve Ayrıntılı Gelir Tablosu (Bilanço esasına göre defter tutan zirai kazanç mükelleflerince eklenecektir),
- Zirai Kazançlara Ait Bildirim (Zirai İşletme Hesabı Özeti / Zirai Kazanç Bildirimleri İcmal Tablosu) (İşletme hesabı esasına göre defter tutan zirai kazanç mükelleflerince eklenecektir),
- Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükelleflere Ait Ticari Kârdan Mali Kâra Ulaşmak İçin Hesaplamayı Gösteren Bildirim (Sadece bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerince eklenecektir),
- Varsa, Yabancı Ülkelerde Ödenen Vergilere İlişkin Bildirim,
- Varsa, Kesinti Yoluyla Ödenen Vergilere İlişkin Belgeleri,

ekleyebileceklerdir.

Zirai kazancın yanında başka gelirlerin de beyan edilmesi halinde, ilgili gelire ilişkin belgeler de eklenecektir.

14. BEYANNAME VERMEYENLERE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR

Elektronik ortamda verilmesi gereken beyannamenin kanuni süresinde verilmemesi durumunda mükelleflere özel usulsüzlük cezası ile süresinde tahakkuk ettirilmeyen vergi için ayrıca vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanır. Tarh edilecek vergi çıkmaması durumunda ise özel usulsüzlük cezası uygulanır.

15. ZİRAİ KAZANCIN VERGİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek 1: Çiftçi (A), 2020 takvim yılında (15) dönüm arazide muz ziraati yapmıştır. Çiftçi, söz konusu faaliyetinden dolayı 125.000 TL hasılat elde etmiş olup, yıl içinde tarafına yapılan ödemelerden 5.000 TL tutarında gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 54'üncü maddesi uyarınca; muz ziraatinde işletme büyüklüğü ölçüsü (30) dönüm olarak belirlenmiş bulunduğu; çiftçi (A)'nın, işletme büyüklüğü ölçüsü altında kalan zirai faaliyeti tevkif suretiyle vergilendirilecek olup, söz konusu kazanç için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecek ve kesinti suretiyle ödenen vergiler, nihai vergileme olarak kalacaktır.

Örnek 2: Çiftçi (B), 2020 takvim yılında (250) dönüm arazide patates üretimi yapmıştır. Çiftçi, söz konusu faaliyetinden dolayı 30.000 TL hasılat elde etmiş olup, yıl içinde zirai ürün satışına ilişkin olarak tarafına yapılan ödemelerden 1.200 TL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Öte yandan; söz konusu çiftçi, ticari kazanç mükellefi olup, ilgili takvim yılında 20.000 TL tutarında ticari kazanç elde etmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 54'üncü maddesi uyarınca; patates ziraatinde işletme büyüklüğü ölçüsü (200) dönüm olarak belirlenmiş bulunduğu; çiftçi (B)'nin, işletme büyüklüğü ölçüsünü aşan zirai faaliyeti gerçek usulde vergilendirilecek olup, söz konusu çiftçi Gelir Vergisi Kanunu'nun 85 ve 86'ncı maddelerinde yer alan genel hükümler çerçevesinde; ticari ve zirai kazancını toplayarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edecek ve zirai kazancı üzerinden tevkif yoluyla ödemiş olduğu gelir vergisini, vereceği beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edebilecektir.

Bu durumda, çiftçi (B)'nin 2020 takvim yılı gelirlerine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Ticari kazanç toplamı	20.000 TL
Zirai kazanç toplamı	30.000 TL
Giderler (-)	-
Kazançların safi tutarı	50.000 TL
Vergiye tabi gelir	50.000 TL
Hesaplanan gelir vergisi	8.970 TL
Kesinti yoluyla ödenen vergi (-)	1.200 TL
Ödenecek gelir vergisi	7.770 TL

Örnek 3: Çiftçi (C), 2020 takvim yılında 550 adet kovanı ile arıcılık ziraati ile uğraşmıştır. Çiftçi, söz konusu zirai faaliyetinden dolayı 50.000 TL hasılat elde etmiş olup yıl içinde, zirai faaliyetine ilişkin olarak tarafına yapılan ödemelerden 1.000 TL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Söz konusu mükellef ilgili takvim yılında ayrıca 6.000 TL mesken kira geliri ve basit usule tabi ticari kazanç mükellefine kiraya vermiş olduğu gayrimenkulüne ilişkin olarak da 20.000 TL tutarında işyeri kira geliri elde etmiştir. Mükellefin, 18 yaşından küçük kızına ait olmak üzere 3.000 TL tutarında da eğitim harcaması bulunmakta olup, kira gelirlerinin beyanında götürü gider usulünü seçmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 54'üncü maddesi uyarınca; arıcılık ziraatinde işletme büyüklüğü ölçüsü olarak kovan sayısı (500) adet olarak belirlenmiş bulunduğundan; çiftçi (C)'nin, işletme büyüklüğü ölçüsünü aşan zirai faaliyeti gerçek usulde vergilendirilecek olup, yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilecek zirai kazancı dolayısıyla tevkif yoluyla ödemiş olduğu gelir vergisini, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edebilecektir.

Öte yandan; ticari, zirai veya mesleki kazançlarını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olan mükellefler, Gelir Vergisi Kanunu'nun 21'inci maddesi uyarınca, mesken kira gelirlerine tanınan istisnadan faydalanamayacaklarından, söz konusu mükellef, istisna haddinin (2020 yılı takvim yılı gelirleri için 6.600 TL) altında kalan mesken kira geliri (6.000 TL) ile tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan 20.000 TL tutarındaki

işyeri kira gelirini, Gelir Vergisi Kanunu'nun 85 ve 86'ncı maddelerinde yer alan genel hükümler çerçevesinde; gerçek usulde vergilendirilecek zirai kazancı dolayısıyla vereceği yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edecektir.

Bu durumda, çiftçi (C)'nin 2020 takvim yılı gelirlerine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi gayrimenkul sermaye iradı tutarı (6.000+20.000)	26.000 TL
Vergiden isitsna tutar (-)	-
Kalan	26.000 TL
%15 Götürü gider (-)	3.900 TL
Safi gayrimenkul sermaye iradı tutarı	22.100 TL
Zirai kazanç toplamı	50.000 TL
Zirai kazançla ilişkin giderler (-)	-
Kazançların safi tutarı toplamı (22.100+50.000)	72.100 TL
Eğitim harcaması (-)	3.000 TL
Vergiye tabi gelir (72.100-3.000)	69.100 TL
Hesaplanan gelir vergisi	14.127 TL
Kesinti yoluyla ödenen vergi (-)	1.000 TL
Ödenecek gelir vergisi	13.127 TL

2020 Yılına Ait Beyannamenizi
1-31 Mart 2021 Tarihleri Arasında
Defter Beyan Sisteminden Vermeyi
Unutmayınız.

Sorularınız İçin;

**Beyannameleriniz
İçin;**

**DEFTER
BEYAN
SİSTEMİ**

defterbeyan.gib.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin;

DEFTER BEYAN SİSTEMİYLE

Vergide
Dijital Dönüşüm
Devam Ediyor

www.defterbeyan.gov.tr